

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

12.2.2021

Varsinais-Suomen ELY-keskus,
Kalatalouspalvelut
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö sähköpostitse 22.01.2021 (VARELY/1961/5710/2020)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Loviisan saariston kalatalousalueen kalastuskieltohakemuksista

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Loviisan saariston kalatalousalueen kalastuskieltohakemukseen. SVK lausuu hakemuksesta seuraavaa.

TAUSTAA

Loviisan saariston kalatalousalue on hakemuksellaan 3.12.2020 pyytänyt, että Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) asettaisi seuraavat kalastuskiellot seuraavin perusteluin:

Jomalsundet: 1.1.–15.3. kaikki kalastus kielletty. Perustelut: mateen kudun turvaamiseksi.

Kullanlahti: 1.6.–30.6. kaikki kalastus kielletty onkimista lukuun ottamatta. Perustelut: kuhan kudun turvaamiseksi.

Hormnäsjärden: 1.6.–30.6. kaikki kalastus kielletty onkimista lukuun ottamatta. Perustelut: kuhan kudun turvaamiseksi.

Fasarbyviken: 1.6.–30.6. kaikki kalastus kielletty onkimista lukuun ottamatta. Perustelut: kuhan kudun turvaamiseksi.

Pernajanlahti: 1.6.–30.6. kaikki kalastus kielletty onkimista lukuun ottamatta ja 1.9.–30.11. kaikki kalastus kielletty lukuun ottamatta katiskaa, silakkaverkkoja, onkimista ja pilkkimistä. Kalastus kuitenkin sallittu perjantaista klo 14:00 sunnuntaihin klo 14:00. Perustelut: 1.–30.6. kuhan kudun turvaamiseksi, sekä 1.9.–30.11. kudulle nousevan taimenen ja siian turvaamiseksi (kalastus sallittu pe klo 14 ja su klo 14 välisenä aikana).

Loviisanlahti: 1.4.–30.6. kaikki kalastus kielletty onkimista lukuun ottamatta. Perustelut: kuhan, ahvenen ja hauen kudun turvaamiseksi.

Kullanlahden, Hormnäsjärdenin, Fasarbyvikenin ja Pernajanlahden kesäkuun rauhoitushakemuksen osalta haetaan jatkoa vuonna 2020 umpeutuneille päätöksille (Dnro: 3047/5716-2018).

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Kalastuslain 53 § ja 54 § mukaan rajoitukset tai kiellot eivät saa rajoittaa kalastusoikeuden hyödyntämistä eikä heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen saavuttamiseksi ja toteuttamiseksi.

Jomalsundet (kalastuskielto 1.1.–15.3. mateen kudun turvaamiseksi):

SVK hyväksyy ajatuksen *mateen* kalastuskiellosta lajin kudun turvaamiseksi kyseisellä alueella.

Lähtökohtaisesti mateen kudun turvaamiseksi ei kaikkea kalastusta ole tarkoituksenmukaista kieltää, mutta haettavan alueen pieneen koon takia SVK voi esityksen hyväksyä. Ehdotettu ajankohta on tarkoitukseensa nähden kuitenkin liian pitkä. Made kutee Etelä-Suomen merialueella pääosin tammi-helmikuun vaihteessa, joten tarkoituksenmukainen ja riittävä kalastuskielto olisi siten 1.1.–15.2.

Kullanlahti, Hormnäsfjärden, Fasarbyviken sekä **Pernajanlahti** (kalastuskielto 1.–30.6. kuhan kudun turvaamiseksi) sekä **Loviisanlahti** (kalastuskielto 1.4.–30.6. kuhan, ahvenen ja hauen kudun turvaamiseksi):

Lähtökohtaisesti SVK ei vastusta kuhan kutuaikaista rauhoittamista, kunhan se toteutetaan sekä ajallisesti että alueellisesti tarkkarajaisesti. Etelä-Suomen merialueen kuha ei ole uhanalainen laji, vaan kannat ovat elinvoimaisia. Kaiken kalastuksen kieltäminen kuhan kudun turvaamiseksi ole oikein mitoitettu toimenpide, vaan vastoin yllä esitettyä kalastuslain 53 §:n ehtoa. Järkevämpää olisi sen sijaan haettuakin laajemmalla alueella kuhan alamitan nosto 45 senttimetriin sekä verkkojen minimisolmuvälin suurentaminen. Lisäksi tulisi varmistaa kuhan vapaa liikkuminen kutualueille ja sieltä pois.

SVK myös epäilee, etteivät laajoille alueille haetut täysikiellot saa kaikkien kalastajien, mukaan lukien kalastusoikeuden haltijoiden, kannatusta, lisäksi kiellon ajanjakso ajoittuisi kesälomakaudelle.

Loviisanlahden muista poikkeavaa ja vielä pidempää kieltoa haetaan paitsi kuhan kudun turvaamisen perusteella, myös ahvneen ja haukeen viitaten. Mikään näistä lajeista ei ole uhanalainen, eikä hakija osoita hakemuksessaan tutkittua tietoa näiden kalakantojen hiipumisesta. Solmuvälin suurentaminen sekä ylämittojen laatiminen olisivat tehokkaampia hoitotoimenpiteitä petokalakantojen vahvistamiseksi.

SVK suhtautuu kuitenkin positiivisesti hakijoiden halukkuuteen toimia kalakantojen vahvistamiseksi.

Hakemuksen tärkeimpänä perusteluna esitetyn kalakantojen ja kalojen lisääntymisen turvaamisen lisäksi SVK esittää laajojen kielloalueiden ja -aikojen sijasta sekä jo yllä mainittujen keinojen lisäksi haukitehtäiksi soveltuvien alueiden selvittämistä. SVK tarjoaa apuaan selvitystyöhön ja mahdolliseen projektin eteenpäin viemiseen. Mikäli alueelle voitaisiin perustaa haukitehdas tai useita, vahvistaisi se/ne alueen merkitystä petokalojen lisääntymisalueena.

Pernajanlahti (kalastuskielto, pois lukien katiskaa, pilkintää, ongintaa ja silakkaverkkoa, 1.9.–30.11.

kudulle nousevan taimenen ja siian turvaamiseksi (kalastus sallittu pe klo 14 ja su klo 14 välisenä aikana)):

Hakijan vaelluskalojen suojelua koskeva tavoite on sinänsä hyvä, mutta nykyinen kalastuslaki jo turvaa vaelluskalojen kulkua merestä lisääntymisalueilleen kieltämällä jokisuualueella vaelluskaloille vahingollisimmat pyyntimuodot, eli isorysäpyynnin, troolauksen ja nuottauksen (kts. kalastusrajoitus.fi) kokonaan sekä verkkokalastuksen aikavälillä 15.8.–31.10. SVK:n mielestä muun kuin silakkaverkkojen käytön rajoittaminen marraskuun loppuun olisi tarkoituksenmukaisin täydennys turvaamaan vaelluskalojen kutuvaellusta haetulla alueella.

Vaikka kalastuskieltoesityksestä on rajattu osa kiellettävistä kalastusmenetelmistä pois, puuttuu esityksestä näyttö siitä, että alueella olisi esiintynyt sellaista pyyntiä, joka uhkaisi tai vakavasti häiritsisi mainittujen vaelluskalojen kulkua. Mikäli kalastaja sattuisi alueelta saamaan saaliiksi esimerkiksi rasvaevällisen taimenen, olisi se kalastuslain mukaan joka tapauksessa vapautettava. Näin ollen viehekalastuksen kieltämiselle vaelluskalojen kulun turvaamiseksi ei SVK:n näkemyksen mukaan ole olemassa kalastuslain 53 §:n edellyttämiä perusteita.

Kalastusta rajoittavien sääntöjen tulisi lisäksi olla mahdollisimman yksinkertaisia. SVK:n Loviisan saariston kalatalousalue-edustajan mukaan nyt esitetyn kaltainen osa-aikainen kalastuskielto on ollut alueella aiemmin käytössä, ja siitä on koitunut paljon ylimääräistä epätietoisuutta niin vapaa-ajankalastajille kuin valvonnallekin.

SVK toteaa lopuksi, että **ehdotetut kieltoalueet ovat suuruusluokassaan ja tarkoitukseensa nähden ylisuuria. On ELY-keskuksen tehtävä huolehtia mahdollisen kalastuskieltopäätöksen kalastuslain edellyttämien perusteiden täyttymisen toteen näyttämisestä ennen mahdollisen kieltopäätöksen antamista.** Mahdollisia rajoituksia voidaan täsmentää tarkastikin esimerkiksi kuhan kutualueille ilman, että kokonaisia lahtia tai isoja osia niistä laitettaisiin kalastuskiellon piiriin. Nämä samat kieltoehdotukset on esitetty Loviisan saariston kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaluonnoksessa. SVK toivoo, että Loviisan saariston kalatalousalueessa panostettaisiin entistä enemmän vapaa-ajankalastusmahdollisuuksien luomiseen ja parantamiseen sekä vapaa-ajankalastajien kanssa aidon yhteistyön kehittämiseen.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Olli Saari
toiminnanjohtaja